

۸۲

ژوہ شانیین
ئیکھتیا
نخیسهرین
کوردد
دهووک

بالولکا شہ کرئ

کورته چیرؤک

حہسہن سلیفانہیی

بالولكا شه كرى

حه سهن سليقانه يى

كورت ه چيروك

- بالولكا شه كرى
- كورت ه چيروك
- حه سهن سليقانه يى
- مونتيف: هونه رمه ند گوهدار صلاح الدين
- تپچن: فه هيمه ئيبراهيم هسهن
- به رگ و ده ره پنانا هونه رى: عصام حجي طاهر
- تيراژ: ٧٥٠ دانه
- چاپا دووئ/٢٠٠٦
- چاپخانا هاوار
- كوردستان - دهوك

ژمارا سپاردنئ ل په رتوكخانا گشتى ل وه زاره تا وه رشه نبيرى

يا حكومه تا كوردستانئ - (٢٨٢) ٢٠٠٦

ژ وه شانين ئيكه تيبيا نفيسه رين كورد - دهوك / ژماره (٨٢)

بالولكا شهكړئ

بيهنهڪ خواهش ما بي دهنگ و دقولاچ و ديوارين
شڪهفتا تاري و بيهنهنگ فوڪري. ههتا ترس و تاري،
خوه ڪرنه يهڪ و قهستا وي ڪرن و راهيلاني.
يهڪسهر "ههلوڪا" چار سالي خوه هافيت ددانگا دايڪا خوه
ده وسهري خوه بي قزاقز و بهردايي هسڪ ب سينگي وي
قهنه:

- نه... نه ز برسي مه ئودا... من بالولڪا شهڪري
دقيت.

بابي وي ب رهخ قه لي هيتاند:

- دي هشبه ڪچي، ما نوڪه دهمي هندي يه؟
ههلوبه بهردا گري، دهستين خوه ب چاقتين خوه قهنان،
سهري خوه ز سينگي دايڪا خوه قهڪر و ب هيفي بهري خوه
داي... ب روئدڪان دگوت:
"نه ز برسي مه ئودا"

بي ناگر جهرگ و هناقين دايڪا وي ل بهر روئدڪين
برسي و ژاريبا زاروبيا وي يا نازدار دهاتن سوتن.

- ههلوڪي، دايگوري، بهس بگري و دلتي من نه
سوژينه. نه قه نه ز دي چم بو ته بالولڪا شهڪري چيڪم و
نينم. و چ دقهومت بلا ب قهومت.

ميري وي كيسڪي تووتني ز بهر شووتڪا خوه را ئينا

دهري و ما د پي خوه بي سهقهت فوڪري. سي سال دوي
گافتي ده كوشتن.

- يوسف ههمه کوتان كه نه هيله كهس نيبيڪ بت چيتره.
نه شولا ته يه... خوه زي دوور بڪه... بهلايه.

- نه ز دزانم بهلايه و نه ياربهكه، لي بيهنه من قهت
ناهيت دهمي نه ز قتي گولا نه پهقي هوسا چڪلاندي ل بهر
دهري مالت ديبنم... نه ز دي ل ههر...

- ئيسف... ئيسف

- ها ها... عالياء ته چييه؟

- چاقتي ته ل ڪچڪي بت نه قه نه زي چم!

دزاني زي ئاخفتنا وي بي وجهه، كهس وهڪ وي
سهرهقي يا وي ناس ناکت، لي د سهر هندي را گوتي:

- دينا خودي نه چه... نه چه... ما ته هاژ قيره قيرا فروكتين
سهگبابا نينه.. ني ل قيري گوهين مه كه رڪرن.

- ما تو من ناس ناكي ئيسف؟ ئاخفتنين خوه دئاقيدا نه
بهرده.

- ما تول مرنا... نه عوزوبلله...

پيره ژنهڪا سهر سپي و نالهڪ قورمچي نيبيڪي وي
گوتي:

- روينه خواري و نه چه، ڪچا ته ههر ز برساهه نامرت،

ٺهوى ٻيڙه مٿي تسيبيڙن ڀرڻ ددهستاندا ڙي ڳوٺي:
-عالييا... ناڻي خودي بينه و نه به به لاکڙي... هه ما تو
دهرڪه تي ڦروڪه دي جهي مه بينن و دي ناڻين شڪهفتي...

عالييا بي هردو چاڻين هلوڪي ماچي ڪرن و بهري خوه
دا ٻيڙه مٿي و ب زمانه ڪي رهق لي زفراند؛
-نه ترسه سوفي عهلي، نه ترسه! تو نامري... هندي ٺه
خودانين خوه و ههوه بن، ههري دي حالي مه هوسا بت... ما
نه بهسه ڙينا سه رشوڙي سوفييوو؟

عالييا هيڙو ڇوڪا تي زبرهڪ و ب زهههري بوو... دگهل
بابي خوه دچو چيائي بيخيري و دار دبرين و گريددان و
ددان پشتا خوه و قهستا مالي دڪر... ڙنڪين گوندي ڙي
دماڻ حيبه تي و مهندههوش و سههما وي ڪه تبسو دل
هه ميان،

ڪه فيڪا سهري خوه باش شداند... لهونديتن خوه
گريددان... دانگين ڪراسي خوه ل ناڻ تهنگي پيچان، و
ب خار ڙ دهري شڪهفتي دهرڪهفت و ٽيڪ تهرق قهستا
گوندي ڪر، نه دزاني ٺه و بهريڙيڙي دريڪا وي دا چنه و چ
نين، چ خه ڙ سترين نه د خوار "مال سهري داري دنيايي
من ڪي دي ههيه ڙ بلي ته مهرگ گوريا من هلوڪي...؟"

مينا خويسارا بوهارا ل سهري گول و گيايي-خوه داني لهشي
وي و ناڻ چاڻين وي شل ڪريوون... جار جارا دا ب
دهستي خوه هندهڪي ڙي زوها ڪت و جاران ڙي ب لفڪا
ڪه ڦنڪا خوه... هيڙو ڇوڪه دي، دووڪيل و
تهمه دوومان بين ب سهري گوندي قهه دچن... بي همد، ڙ
نيشا دل راهيلا ناخينڪه ڪي "وهي ل مني ٺهري... مالين
مه ڙي سوٽن... نه ويروڪا بو مه زبرهڪن، ٺه م بين دهست
ڦالا و بي چهڪ... ههيا خودي هوون ڪوشتين.

پيڻ خوه سڦڪترڪن... چاڻين خوه ڙگوندي نه قه ڪرن
هه تا گههشتي. خانين گوندي، سهروبن بين بوينه
ٽيڪ... قووتي وان بي دسوڙت. ته رش و ڪه وال بين
دخوينا خوه را دگه ڦزن. قابڪين دوشڪا و ساچمين تويا
تڙي ڪولانين گوندينه. ب دل مري و هئاڻين ڪوزري و ب
چاڻين گري، هيدي هيدي قهستا خانيي خوه ڪر. ٺودا
قووتي يا هاتي خوار ب سهري ٽيڪدا. ڪاريتي، ٺه و زره
ڪاريتي بين بوينه چار پيچ ڪهري.

باگورداني سهرياني، ل نيشا هوشي قهت قهته. ڪهنتورا
وي يا بوڪانيي، موڻڪه ڪي يا دئردي را بريه خوار،
هيش وهسا ب ڪول و ڪه سهري يا دخانيي خويي وي ٽرانڪري
دڦوڪرت، ڙ دوور دهنگي ڦروڪا دل وي قوتا. ب پيڻ بي

روح بهزی بۆ ئالیی کانیا ژنکا ل ملی راستی بی گوندی، خو هاڤیت بهر که قهرک مهزن-دو فرۆکه دیتن ب نزمی دگهل ئیک دفرین، دهنگه کی بی تام تیش ژئ دهات، هەر ل دورین گوندی دولان و دزقرین، پاشی باری مرنی ل کافلین گوندی رهشاندن و ب که یف خوه بلندکرن ئەسمانی وهک دو تهیرین تیر خوارین و قهستا بنگه هین خوه کرن-عالیا ژفری قه گوندی، ل شوینا جهی مۆشه کی چار پینج گه زین فره دیت-یا ژیهاتی هه ما ههردو دهستین خوه بهری ئەسمانا قه کرن و ب دهنگه کی بلند قیرکر "خودی یوو ئەو خیری ل سهر دنیا بی نه بین هندی هه نه، ب چ حهق ئەم هیلان بی کولک و خانی؟ یا خودی تو حهقن مه فه قیر و ژاران ژوان زالم بستینی .. یا خودی .. یا خودی ..

حه لوکا منی دای دا بۆ ته بالولکا شه کری چیکم" ل قودیکا شه کری گه را و ل ناف ئامانین بی ریز به لاکری دیت، سفره کا نانی تژی نان و دورک کرن" نوکه بچووک هه می برسینه وهک ته حه لوکی بلا ئەو ژی ب خیرا ته بخون .. ئەف نانه تیرا هه میا ههیه "

رپکا چارپکهک سه عه تی نه ما بوو دا بگه هت شکه فتی؟ سی فرۆکین دی ل دول و نوها لا دهنگ قه دان و ئەسمان شلقاندن-عالیا بی کره خار دا بگه هت نوها لی خوه ب

قه شیرت، لی یه کسه ر یهک بدووف کهت و خوه نزم کری و د توخیین ئورته کا پینج سه د گه زی دا ددولا هنداف سه ری وئ هه ر جار دا بهر که کی راکت تیوه رکت بی فایده ... پشتی تیر یاری پی کرین و عیجز بووی، دهقی دوشکی لی قه کر و میرانیا خوه لی دیار کر-له شی وئ پرت پرت کر و قه ستا ئالیی رۆژه لاتتی کر و ههردو کین دی ژی رییا وئ گرتن.

قودیکا شه کری ل ئهردی راست ببوو، خوینا سو ر تیکه ل ببوو، سفره کا نانی وهک خو گریدایی مابوو ...

ژدوور قه دهنگه ک هات و نیژیک دبوو:

- عالیا .. عالیا .. رهوشا عومه ر بيرا .. ته چ مال ل من و خوه خراب کر .. ئیدی چهوا دی هه دارا حه لوکی هیت .. عالیا .. عالیا

ژ دهنگین قیریتن ژنکا، حه لوکا نقشستی ژ خه و رابوو، گوته هه قالا خوه چنوکی: نوکه دهیکا من دی هیت و بالولکا شه کری بۆ من ئینت .. ئەز دی کم دو قهت، قه تهک بۆ من و یا دی بۆ ته بلانی؟

۱۹۸۵/۱۱/۲۵

سوبه بهار دئ گرنتزت

ب دهنگه کی ژار و مه لول مینا زاروکه کا ساقا و تیهنی
 ل لهیلانه کا خیزی وی دبرقت، ل بهر تیروژکیکن روژی
 رادهیلا قیرییا. هیدی هیدی و ب گرانه هی شهف دپوری و
 قیرین و ناخینکیکن وی دفرین بوئه سمائی چاندی ب پنیین
 نه ورین ژئیک دو سل... ل وی کوژی بی سهر و بهر ژ
 ئودا ب ئاخ سپیکی بوباغکری، دریتگری بوو. ل سهر وی
 گودادکه کا رهنگ ژئی چوبی و پیستی... ب ره خفه نه و
 پیرهژنا دیم قورمچی و پر ریز و خیچین کوورین تیک
 فرین ب که یفا خوه. ل نیفا ههردو چاقین بازیداین
 قوقلکی، ته ناهی و گهرمی و نه فین گهش بوو. دهف و
 لیقین وی جارن ژ سهر یهک رادبوون و هندهک قه سین
 ئولی یین تایه تی ب پسته پسته کا نزم دگوتن ب هه می
 زانین و ئاقلداریا خوه و بیهن فره هی هاریکاریا وی دکر
 ... گهلهک جارن، هاوارین وی دیوارین ئاخ کوندکرن و
 دبورین مینا بروسیا دگه هشتن گوین وی، ب هیز و رهقی
 ل نیفا دلی ئاکنجی دبوون، تا ههست دکر دی چه رخ ل وان
 گاقین هلمنا مرنی ژئی دفریت، راهستت... ل چاقان دیار
 بوون شوینوارین روندکیکن هیقی و داخوایی ژ خودانی
 شهف و روژان، کو باری وی بی گران بژانین مروقشایه تی
 یین پیروز سفک بکت و ژ وان وینه یین دره وینین ل بهر

چاقان دله یزن رزگار بکت ...

- دویکیئل ژ مه نقه لا وی یا دریتکانی و که فن و پیس
 ب کومه لین گروفرین ژ یهک جودا بلند دبوون و ل هوندری
 ئودی به لاف دبوون. ب چاقین خوه یین زیق بهری خوه ددا
 تشتین نه یین دیتن و دوور. ههروه سا بهری خوه ددا
 بهلگین چولی یین هسک، و هاتی خواری ل سهر کاریتین
 باری سهربانی سفک ب ساناهی هلگرتی، بیی حه مد و بیی
 کوهای ژ خوه هه بت وهک دیله کی نه خوشیه کا ژ میژه، که ت
 واری هزر و بیرا، ما ته گهر نه و... دی چکم و دی چ
 روژهک بی نیفله ح بت. یا خودی ئاگری و ئافی و هه موو
 جیهانی، بو خاترا ئافی ره حمی و خیری، ئافی ستیر و
 نه سممانان، تو گه مییا وی ب گه هینه بهر لیقا ته ناهی. نه قه
 چند سالن نه زل هیقیانی روژی. پا من تو دقنی ی ب
 ژاری و رینجه ربا ته، ب لاوازی و دلپاکیا ته، من تو دقنی
 ی، هشیاربه من نه هیله بتنی! نه... نه تو من ناهیلی
 ... دی چه وا من هیلی؟ قیانا ته ناهیلت مرن نیزبکی ته
 بت... نه... گولهک بچووک دی ل گولستانا مه
 قه بت و گرنژت... ئوئه می ب هیقی و قیان و خه ربی
 خودان کین. دی مه زن بت... مه زن بت و بیهنای وی ل
 هه موو ئالان به لاف بت... دهنگی وی... ئاه دهنگی وی،

دی چند خوهش بت، شرین بت ب ئاواز بت، مینا مشینا سوولاقان ل مهها گولانئ. دی چند نهرم و نازک بت، په یفا "بابو... بابو... ئهوا ههر سپیدئ زاروکا من دی بیژت من سهری ریزی ئهزی ته بم بهر فان میگر و کانین د سینگی چیاى را، ئهوین قهشهنگ و دیمه جوان، دا بایه کئ پاک و پاقرهه لکیشی و قیانا واری ته د ناف خوینا ته دا بگهرت. ئه می بگههین رهقدین کهوین نکل سوور و سینگ رهنگین، ب وان پرین دهلال و ژیهاتی. ئه می سلاف کین کوترین سپی بین ههرو ههر چهز ژ فرین دکن ما کی نابیژت ئه می ژکه یفا وهک کوترکا فرین و دادن ل بن دارهکا کوژا شوشتی ب به فری، و د گهل گول و گولچچهکا، نیرگزا و بهیین و نهسرینا له بیزین. ئهز و تو دی قیرکهینه سترانان و ب چیاى سپی قه چین و گوهرژکا خون و توورکی خوه تژی هیژبر کین بو دایکا ته نین... ها... چی؟ چهوا؟ د بیژی دی کچ بت؟ ئهز نوزانم. ما ئهزی ژ کیری زانم؟ بلانئ... بلا. ئا... ئا... خوهزی کور بت... دا جوتی و کیلانئ هاری من بکت.. ئهزی فیر کم هه می شولان، گهلهک ماتى ژئ کم ئه ری... چهوا نه، ئه ری ئهزی فیر کم سواربوونا هه سپی و فیرسیبی و وانین هیزی و تهنگا قی، ئه وین بابئ من نیشا من داین. ئهز

دزانم چا قین ته دی وهک بین من بن، نئ گهلهک جارن من تویی دیتی و ل سهر خاترا وان چاقان، من گوهری خوه نه ددا خه لکی، ده می دگوتن:

- "بهرده، بهرده، خوه ژ فیقیی ژینی بی بار نه که. ما دارا بی به لگ و رووت و رهوات بو چیه؟ بو خوه سه حکه ژنه کا دی، دا ته ژئ وهکی زهلامان دیندهه ههبت و نا قئ ته هلگرن پشتی مرنا ته..."

دلئ من شهدهکی ددا، کو ههر ساله کئ دایکا ته دی ب حال کهفت و تو دی هیپی. لی بزانه لاوی من، ژینا مه گران و دژواره، زیرهکی و میرانی پی دقت... کا چهوان بابئ من راهینان ب من دکـ، ئهز ژئ دی ب ته کم: "جوتیارو من چفتا نیچیری یا هیلای ل سه ری ل لوتکا کهر فرینئ، ئه گهر ته پشتی سه ئه ته کئ ئینا ئهزی ته ل ریزا زهلامان هژمیرم"

چ جارن ژ بیرا من نا چت، ئه و گا قبا بابئ من خوه د من وهرکری و ئهز گفاشتیم بهر سنگی خوه، ئهز ماچی کریم و گوتیه من: "ژ ئیرو پیقه دشیم ب دلهکی رحهت و پشتراست فیقیی خوه بیم، ل باژیری بفرۆشم، توی زهلامئ مالئ ل کاروانیا من."

هینگی من ههست پیکر کو دهه سالین دی هاتنه سهر

ژیئی من و لهشی من یی نازک و لاواز، یی دهیته فه کیشان و مهزنتر دبت.

ئهو چقی شه لوالی من دراندی و که قری ئه زئی فه رهستیم و حلکه حلکا ئه ز تیدا هه موو ژ بیرا من چوون و دلئی من د سینگی من دا دکه نی.

لی ئه ز دئی نیف سه ئه تی ب تنی دم ته، نی ژین یان بوئی سه وکه کا پیلایه، ژ بهری ئالوزتر بوویی، لهوما دقیت تو خوئی ژ باسک و ملان بریژی و ژ من زیره کتر بی، دا بشیی پینگاقین فرهتر باقیی و ب ژینا نوو را بگه هی و تام کی دهستکه فتیبین وی و ژئی بی بهر نه بی ئو...

"ئای بابو ئای خودی... ئای... ئای" قیری یا وی یا دژوار ئه و ژ خهون و هزران ئینا ده ری؛ یا خودی ب سلامه تی رابت .

هوور هوور چپکین بارانی ل په ی ئاوازه ک خوش و نازک ئهرد دشووشت...

د گهل خوه شترین دهنگی د ژینا وی دا " واق... واق... واق... ق... ق... ق... واق..." ب هیتر، بارانی لی کر و لی کر... ژ دلشادیی نه شیا خوه بگرت... پی ل شهرمی کر و بیان و که یفی دان پیشی و چو ئودا وی یا نه ژ ههشت گاشان ژئی دوور... ده رگه هی داری یی ره شاندی ب

بسمارین سه رکۆمبا بۆک فه کری، و ب ههردو چاقین خوشی ژئی دفرین بهری خوه دایی، نه شیا ژ دیتنا ئه ولی باخت... ئه زمانی وی نیف شکهستی ما... گوهری، نه شیا ههستین خوه یین پر شادی مینا رهنگین نه وروزی دیار کت.

لی "نه سرین" پاش پی دحه سیا... ژئی نیزیک بوو، دیمی وی ب رهنگی مرنی بوو، گه شاتیا چاقین وی فه مری بوو، ئه نیا وی ژ خوئی مینا خونا ئی شل بوو...

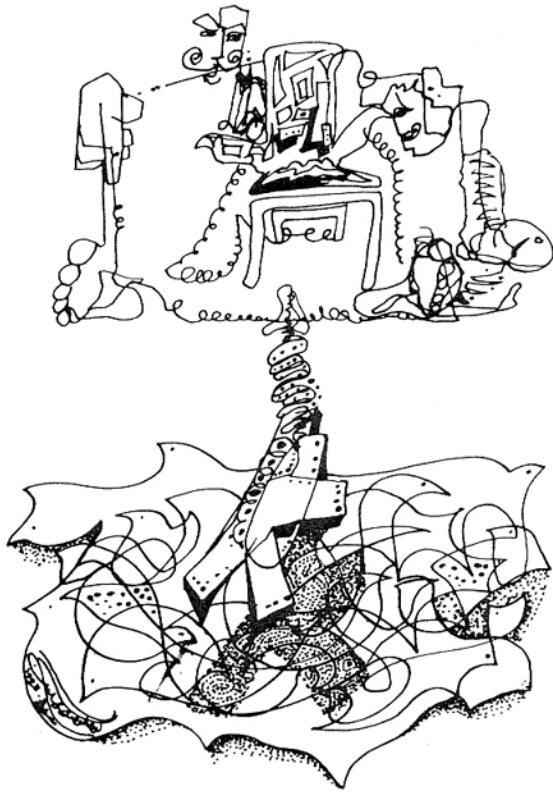
"پا تو ژیهاتیی هوسا بیی کل و کراسین شه قیبریان، خوهر ژ نه بیی مالی و ماچی کر: "سو پاس ژ خودی را بوئی دانا پیروژ و سلامه تیا ته.."

گرنژینه کی خوه ل سه ر لیقین نه سرینی هلاقییت و گوئ: نا قه ک خوهش لی بکه!"

جوتیاری بهری خوه دا کچا خوه یا دیم به فرینا پیچای ل سه ر سیهللی، ب ره خ دایکا خوه فه و قیانا دلئی وی بوون په یف و دارژتن:

- سو به بوهار دئی گرنژت، هه ی جه گه را من، په روینا به فرین....

۱۲ / ۳ / ۱۹۸۳ مویسل

وهغہرا سہر فہراز

دهرگه هې ئودا سيبي شه کر، هندی خودی هیز دایي پالک پیرا دا-دهف و دهف ب ئوردی کهفت. شرکا خوینی خوه د سهری را هاقیت. ئه و پاتی رهش تاری یی هه ر دو چاقین وی پی گریداین ژ خوینی شل بوو.

ئو نه جارا به کی بوو، چه په لی پیس پالان لی بدت یان زلله هان دانت بن گوین وی. ئهف دهه روژ بوون، حالی وی ددهستین واندا، لهوا بیدهنگ ما و نه ناخفت ...

خودانی رهبا، زنجیرین ههردو دهستین وی شه کرن، پاته ژی، ژ چاقین وی شه کر ودخوینا سهری دا. ههک چپکین خوینی ژ نه نیی مالین و ب دو چاقین هیز و پر نه فیان گوئی:

-هشیارو... خوه هشیارکه! ناقلی خوه بینه سهری خوه و ببه مروفت! خوه ژ فی حالی رزگارکه، ئان ژی دی ل سهر دونیایی جه هه مئ نیم پیش چاقین ته و ههستی هکی ساخلم د له شی ته دا نا هیلم. من چ که سی خولیبسه ر و هه شپوه و هکی ته نه دیتیه، ما ته دقیت تو بمری؟

ب کوته کا هشیاری شیا سهری خوه ژ ناف ستوبی خوه بلندبکت، دهستین خوه ژ ئوردی راکت و نیزیکی چاقین نیف گرتی بکت. بهری خوه دا شوونا زنجیری ل ههردو دهستان، بیی بهری خوه ب دت خودانی رهبا، بو خوه گوئ:

"کانی بوسلمانه تیا وه؟ کانی مروقایه تیا وه؟ ئه ری، ئه ری، دهستان د زنجیران دابرزین! رو ناهیی ژی چاقان بدزن! نینوکان ژ تبالان بینن ده! وهی بابو بوقی بوسلمانه تی!!

هیدی، هیدی هشیاری خوه راگرت و گوئ:

-ئه ز دی چند ریزا ژ هه لبهستا خوه خوینم، ئه گه ر توژی رازیووی، دی ب وی پشکدار بم..

خودانی رهبا گرتی. چار ددانین وهک ته فشیان تیژ د ناف شکه فتا ده فی ده دیار بوون:

-باوهره سهری ته یی وهک بهری رهق، پیچه کی یی نهرم دبت. دی کا نه زمانی خوه بگریه کا دی چ بیژی؟

هشیاری بهری خوه دا خوینا خوه یا ل ئوردی ههشک بووی و په یف ل سهر لیقین وی لقلقین:

وه لاتی من

وه لاتی باب و باپیرا،

دی ته ئا قدم ب خوه و خوینا

هات عه گیدی مه تو ب بینه

وه لاتی من

وه لاتی میرخاس و شیرا

دی بم برویسی ل نه نیا نه یارا

ناھیلیم ب ھەرئینفن کھڤنھ وارا
وہلاتئ من

وہلاتئ نییرگز و کہوا

-بھس، بھس سہ گباب، بھسہ

ئاگرژ چاقان دفری-بیھن لی تھنگ بوو. ئھنیا وی بوو
گریک:

-تو ناھیتی سھر پیکا راست، ھهکه من ھھردو چاقین تھ
نھ ئینان دھری، تو راوہستھ؟

ب دھستھ کی، دھستئ ھشیاری گرت و ب دھستئ دی
ئھو پھردا کھسک ڤھدا..

کۆرسیکھ کئی خوبا کر... کورسی ب ھشیاری کھنی و
ئھگھر شیابا باخفت دا بیژتئ:

-ژارو، ھشیارو برھڤھ ھیژ تونھ کھتی بھر دھردئ من،
دھردئ من دھردھ کی گھلھک گرانه،

مینا گاوران، خودانئ رېھان ل ھشیاری ھیتانند:

-روونھ سھر کورسیکئ و پاشی بھحسئ سھرفھ رازیبئ و
ئازادیبئ بکھ!!

دھمئ ھشیاری ئھو کورسیکا کریت دیتی، ترسئ دلئ
وی گرت، پھنگئ وی پویتی بوو؛

ئاخ کورسیکا پیس و بی بھخت، تنئ خودئ دزانت کا

تو دئ چ ل من کی؟ ئھز دزانم توچ سھر و بھرا د حالئ من
ناھیلی. ئاخ... ئاخ خ خ کورسیکا پیس!

ھزرھ کئ دبر و ئیکئ دئینا،

ھنھک پھیف ب وینھ یھ کی مژ و مورانی ل بھر چاقان
دلھ یزین. ھندی ھاتئ نھشیبا باش ریزکت، ژ بلی ڤان
پھیقان:

ل ڤئ ژینئ من ھھ یھ ئیک داخواز، ئھو ژئ کوهھر دھم
بژیم سھرفھ راز.

بی ھمد، پشتا خوھ ب کورسیکئ ڤھنا... جیھان ل
بھر چاقان بچووک دبوو، ئھو و خودانئ رېھا و کورسیک و
ئودھ بتئ.

-ھھلبھستڤانو! پشت راست بھ، ئیدی ئھز دھستئ خوھ
ناکم تھ. تو و کورسیک پیکڤھ دزانن. لی بو جارا
دوماھیبئ دبیژم تھ ئھگھر تو د فیستھ ڤالا مھ دھ، وھک مھ
دڤیت پشکدار بی، تھ چ دڤیت ئھم دئ دین تھ، پارھ،
خانی، ترومبیل، چ وہلاتئ تھ دڤیت ئھم دئ تھ ھنیرینئ،
تھ چ گۆت؟

ھشیاری پشتا خوھ ژ کورسیکئ ڤھکر و بھری دا تلین
دھستین خوھ و گۆت:

-ل من نھ گرھ، ئھز نھ شیم دھنگئ خوھ بفروشم دوژمنئ

-کہ رہم بکہ، دا بچین تہز نامادہمہ.

ہولہ کا بی قام مہزن بوو. کورسیپن پیشیپ ہاتبوون
ہندا کرن ب کومہک سہرین مہزن و دیمین تاری...
رؤناہیپن ہہمہرہنگ ل ہولتی ب شارہزایی بہ لاث بوون.
کومہک نوونہرین ئیژگہہ و تہلہقزیونان نامادہ بوون.
-خوبشک و برایان ہیژا! ہوزانقانی سیپی، ہوزانقانی
کورد ہشیارہ، بلا کہرہمکت.

ب باوہری، ہشیار ب سہر دہپی شانویپ کہفت.
نیژبک میکروفونتی بوو، چاقین وی ب خہلکی کہتن،
ہیڈی، ہیڈی وینین نہوروزا پار د میشکی وی دا
دلہبیزین. تہو پھیپن ل ویری خواندین ہاتن بیر:
چیایین من دہنگ قہددن، دبیشن، خوبنی ژ ولاتی خوه
را بریشن، داقین تاقی چاقا دسوزن، دی سرودا شہیدان
بیژن...

کانی تہو رؤژا خوهش؟ کانی تہو ہہقال و ہوگرین ژ
دل؟ کانی تہو دیمہنن بیخیرتہفرین؟ خابووری پر تہقین کا
تو؟ چہند ژ تہ و مشینا تہ خہریب بوویم. ولاتو
سوزبیت، تہز تولا خوه قہکم. تہقہ خوهش دلہلیقہیہ. ما ژینا
بوہار لی نہ گرنزت تہو ژی ژینہ؟ ما تہیری د گہل رہفا خوه
نہ فرت بوچیہ؟

ب کہرب و کینا چیایی، ہشیاری، ب ہہردو چاقان
ستیرک ل وی وینہیپ مہزنی د ہولتی قہ گرت و دہستی خوه
بی چہپی دریتزکری، و ب جہرگی سوتی گوت:

خوبن میژوو
دل رہش قریژوو
سہودا سہرو گیژوو
توچہند لاو و گہنجا بکوژی
ہندی سہرا ل سہرفہرازا ببری
ہندی وہک سا برہوی
دی مینن ل سہر قیانا قی واری
ہہتا تو درزی
× × ×

خوبن میژوو
دل رہش قریژوو
سہودا سہرو گیژوو
چہند تو مہ ژ ولاتی دوور بکی
چہند تو بارا ل مہ برہشینی
چہند تو ب توپ و تانک و فروکہ بی
تونہشپی قیانا قی واری

ل وئ شہ قئ، گرتئ ہموو کوم کرن . ل پئش چاٹئین
وان، ئو ودرئسئ رووس کرن حہفکا ہشئیاری و
ہہ لایسان... چ ستئیر ژ ئہسمانی نہ کہ تن خوار و نہ قہ مرین،
لئ ستئیرا پہ یقئین ہشئیاری بو ئئیک و دو قہ دگئیران و
دبرقائین:

ئہزم خورتئ کورد
رئقئنگئ سہرئ رئیا
دئ کم چ یا من قئا
قہت ناکہ قم بن پئا

۱۹۸۲ مویسل

ژ دلئ مہ بینئ دہر
تو نہ شئئ پہ یقئین قئانا مہمئ
ژ دلئ زئئ پاقئئ دہرئ
خوبن مئژوو
دل رہش قرئژوو
چؤ زہمانئ بہرئ
وہ کہ بہرئ ل بنئ گہرئ
دئ ہہرئ شؤرہ شقانو ہہرئ

دہما ہشئیار، ژ سہردہ پئ شانویئ دہاتہ خوار، چار
نوبہ دار ل ہئقئئ بوون. دہستئین وی گرتن، مئنا بہ نئشتئ
پئقہ نوبسان، دہرگہ ہئ نہئئئ رہ برنہ ژ دہرقہ. مہزئئ
وان گؤت:

-خوہلی ب سہرو، تو نا بئژئ من چ گہ ہشتہ تہ، تو
دژئ مہ ئاخفتئ؟

-با وەر بکہ، نہ ب منہ، ئہز چئایی مہ و ئہز نہ شئیم
سہرئ خوہ چ جاران شؤر بکم نہ خاسمہ بو سہر شؤرئین
وہکی وہ .

- تو دزانی جزایی تہ چئہ؟

سہرئ خوہ ہہ ژاند و ببشکور بئقہ گؤت:

-مرن وەرہ، وہک پئلئین خابووری وەرہ

سہ عہتہک ل جہم نوژداری شادی

(وهی بو شادی، وهره ژوور و ژانا بهیله، شادیی بهه)
 من نهو په یشه دنیفا ده په کی روهنکری ب گلوپه ک سپی ،
 لبر ده رگه هی ئا قاهی خوه ند ... ژمیته وهره من هزر دکر ،
 نه ز بچم جه م فی زانایه دهر وونی ، نه وی دبیتت :
 " نه ز شادی بو به رگه رانین خوه په یداد کم - نه ری هوون
 فی ئاخفتنی باوهر دکن ؟ ئیکی ژ وه نه ف زانایه دهر وونی
 دیتی یه ؟ کی دبیتت نهو زانایه ؟ نهو چما نه ز ژ گه له ک
 تشتان بی باوهرم ؟ دوازه په یسکان نه ز سه رکه فتم ، ده می
 نه ز ل ده ستی راستی زفریم ، نه یوانه کا بچووک ب قه نه پین
 که فن و پینچ کورسیکین توزگرتی و میزه کا بی سه روره ر،
 چند گوشارین بیانی ل سه ر، که تن به رامبه ری من . نه ز
 دشیم سووند بخوم ، نه فی نوژداری دهر وونی ، نه ف
 تشتین که فن ژ " بازارا هرچ ل بابل تویی " کرینه ، دلئ
 باژاری ب ته ناهی نفسی ل سه ر هردوو لیقین دجله یا
 خیری .

من هیثکره ئودی و دیوارین بیهنا گه نی ژ دفری مینا
 چه رمی سه یه کی مری به ری چند روژان ل دیواری
 به رامبه ری من که قاله کی سه یه کی ، بده ست وینه کری من
 دیت، بی ب که یف، یاریا دگه ل پشیکه کی دکت . نه ری
 نه ز ژ ب پرسم ، چی یه رامانا فی که قالی ده می دچمه

ژور ؟ ئانژی دی توره بت ؟ لی، دبیشن نوژدارین دهر وونی
 زووب زوو توره نابن و نه گه ر توره بوون، خوه ژ ته به قا بلند
 دئاقین... نه ز دترسم نه فیه ژی خوه دپه نجه را ئودی ره پاقتیت
 و تهرمی وی بیت سهوک، ل سه ر لیقا جادی، دا روژ دی،
 روژنامین سپیدی به حسا مرنا زانایه کی بلیمه ت دکاودانین
 تاری دا بکن و سه یدایین پشکا دهر وونی ل زانکویی ژ
 شاگردین خوه، داخوازا نفیسینین به رفره ه ل سه ر فی مرنا
 مه زن بکه ن.

بی گومان نه ز دی چند هه یشه کا بم میه قانی پسیرین
 پولیسان و دادگه هی، چونکو نه ز نهو که سی بتنی بووم، بی
 سه را وی دای.

نه ز هیقیان ژ ته دکم نوژداری دهلال، جامیر به وخوه ژ
 په نجه رکی نه هاقی دهری و من ب بینی .

من توز ژ کورسیکی داقوتا و هیس باش ل سه ر نه
 روونشتیم، نه م پیکفه که تین و مه دهنگه کی نه خوش تژی
 نه یوانی کر. ئیک سه ر نهو ده رگه هی ل به رامبه ری من فه بوو
 . زه لامه ک ژی دهر که ت، ب پانته لونه کی شین و گومله که کی
 گول گولی، خبیچ کیشه ک سپی مینا پرچا ل دور جینیکی
 وی. دده ستی راستی دابوو.

- ما تو ئاگه هدار نابی به ری ب رونی ؟ ما ته نه دیت

کورسیک بتنی ب سی پئیانه ؟

ب ئاخفتنا خوه دگهل من، مینا ئیکئی دگهل زارۆکهکی
باخفت، بۆ زانین سمبیلین من، بنی که پی □ من هه تا لیقا
خواری رهش کرینه. ئاوریین وی غه ریب بوون، دگاشی دا
چاڤین خوه دنقاندن و قه دکرن.

براستی بوینباغا وی جهی که نیی بوو . که سک ب
رهنگی داری رسمین کاغزی مینا سنیله یان ل سهر بوون .
-بوره گهر من تو توره کربی.... باوهر بکه من باش
به ریخوه نه دا پئیکی کورسیکی.

ب ریزگرتن و تازه هی، من وه گوته وی زهلامی
راوهستیایی ل پئیشیا من.

من کورسیکا دویی بدهست مالا خوه یا نه هاتی شووشتن
ژ ئه یینییه کی وه ره، پاقرکر و ئه ز روونشتم ئه وی ب
ئاوریین پر پرسیار به ریخوه ددا من و په یقی :

-ته ئاریشه یه کا هه ی ، ما نه وه یه ؟

"نه گهر من ئاریشه یه ک نه با ئه ز دا هیم قیری چی ! "

- به لی ... ئو دقیت ئه ز نوژداری دهروونی ببینم ئه گهر
دهلیشه هه بت ...

بخوه گرنژبنا وی ژی ، نه گرنژین بوو ، لی سیتاڤکا
گرنژینه کی بوو ..

-که رمکه وه ره ژور. ئه ز ئه و بخو مه .

من هزر دکر ئه قی ل به رامبه ری من راوهستیایی ، ئیکه ژ
هاریکارین وی، ئان سکر تییری وی یه ... ل سهر کورسیکا
خوه یا زقرۆک روونشت، من باوهر نه دکر قی نوژداری، دی
ئه ف کورسیکه هه بت ... من هزر دکر بتنی ئه میندارین
گشتی و مرۆقین گه له ک مه زن و زک ستوور ، ل سهر فان
کورسیکان دروینن. بی لیکدان هنده ک پرتوک ل سهر میتزا
وی ده لاقه بوون ... ل سهر سه ری، شکله کی رهنگینی
مه زن بۆ زارۆکه کی چیپلاق تازی مینا من، یان ته، یان
ئه وی، ل ده می ئه م ل ژیی وی. دگر نژی بۆ چنه .. ئان ژی
بۆ گه له ک تشتان ئه م نابین و نوزانین چنه. خوزی زقریبام
زارۆکه کی ساڤا .. وه ی بۆ ژینا زاروکینی بی یا خوهش ل سهر
لیقین خابووری شین و جوانیا به ژنا سپیندارین بلند، بی
وه ستیان و هزر و ئالۆزی، چهند خوه شه زارۆکی !

دو خیچین نه وه ک ئیک ل سهر دهفته را خوه یا بچووک
کیشان. خیچ کیشانه ک ل بهر ناڤ چاڤین من بلند کر و ب
دهنگه کی تیژ مینا یی سه یدایی هژماری، ئه وی ههر
بجلکین مه لا دهاته مه کته بی و شاشکا وی یا سوهر هیش
یا ل بیرا من، چهند مه ده رسا خوه نه زانیبا، ئان مه
تشته کی بچووک خه له ت کر یا، قه ت عیجز نه دبوو ژ لیدانا

مه ب وی حه یزه رانی ژی چوجاران دور نه دبوو وهک
شاشکا وی، شوبنا شفتانین وی ل دهستین مه دیاردبوون،
گه لهک جاران هم دگرین ... هم بچووک بوون و سرا
چیبایی نه دزانی چیه زاروکی ...

- ناچی ته .. ژیبی ته .. شولی ته !

" نهغه چیه خودیبو ، ما هم دهولا دادگه هی قه نه ؟
هری من گوتنه ک کریه و نه زانم ؟ ما پیدقی یه ک بو
قی ری یا رهقا پرسیاراهیه ؟ ترسا من نهوه، نه کو
نوژداری من نهغه دین بت! خودیبو سهبری بده من "

-ل من نهگره ... ما پیدقی یه تو بزانی ؟ نه ز دبینم
نه گره هه ما ئیکسه ر ئاریشا خوه ژ تهرا بیژم باشتره .

تبلا خوه یا بهرانی کر ددفا خوه دا ، دو موو ژی کیشان.
دهستی خوه ب کاغه زال سهر میزی پاقژکر ... پیلین
که نیی دان دویف ئیک و ب کوته کی من شییا که نی خوه
دگه وریا خوه ده ب خه ندقینم ، ما کی نابیژت نهو دا وی
خولیدانکا شویشه ی یا چ شوینوارین بنکین جگارا و
زلکین شخاتا لی نه دیار دمن وهرکت و تیر خه بهرا بیژت،
نه گره که نیی من دهرکه تبا .

نهوی زهلامی ل بهرامبهری من گوژ :

- بهلی ... بهلی ... زاروکی من نهغه پرسیاره زور

پیدقی یه بو نوژداری دهروونی داهاریکاریا وی بکت بو
چاره سه رکرنا نه ساخی خوه ... و نوژدارین دژی هزرتین
باقلوخی ژی، نهغی شولی د حه بین.

نه ز نزانم چهوا دوی گاقی دا نهغه هاتنه بیرا من:
کاریوژ ، عهره ب شامیلوژ .. نه ری نه ز پرسیارا زیانا
کاریوخی دپاله وانیا جیهانی یا شتره نجی ژی بکم ؟ نه ، نه
ههوجه نینه چونکو نه ز باش دزانم که س ل جهی خوه
نامینت هه می ژیبی خوه نهغه ئیکه ژ تشتین سروشتی
دژینی دا. نهو چما نه ز ژ شیوهی شامیلوخی تیرنابم د
داستانا " که لها دم دمی " ؟ نهو چما وینه یی قاره مانی وی "
خانن له پزیرین " ژیتش چاقین من ناچت ؟ خوزی من زانیبا
نهینیا گازی کرنا وی بو من، نه ری نهغه نوژداری دهروونی
دزانت چیه نهینیا گازی کرنا وی بو من چاخن نه هنگ ژ
ناچی دهرده کفت و به رهغه نهسمانی دفرت !

- کوردو شه مدین که ریم .

- چ ... گهردوون ؟

- کوردو .. کوردو ... ک، و، ر، د، و

- نه ری ، ناچی نه بیغ غه ریه ؟ ئانکو ... ئانکونه

پچه کی گرانه ؟

- نه ، ناغه کی سفک و ساناهی یه خوش و شربنه ، تنی

دگه ل من بیژہ کوردو، کوردو، دی بینی چہندیٰ خوہشہ.

مینا نوکہ باش یا ل بیرا منہ ئەو رۆژا سہیدایی
 نامادہیی یی ب دل تہنگی فہ ژ من پرسی:
 - ئەری چہہ رامانا کوردوی ... ہوو ... ہو کوردو ؟
 ئەز گرنژیم و ب ریزگرتنہ کا موکم من گوتی:
 - ہەر وہکی بہرسقا تہ، ہہکەر ئیک ژ تہ پرسی چی یہ
 رامانا یہ عروبی سہیدایی من یی بہریز..
 ئەقی سہیدایی من حەز ژ پرسیارو گہنگەشین من
 نہدکر. یا راست ژ ئەز د وانا وی دە سہرکەفتی بووم. ئەز
 دببژم ئەقی چہندیٰ ژ میژکی وی دئیشاندا...
 نوژداری دەروو نی ژی دلخوہ ب ئاخفتنا من فہ
 نہکر، ہەر وہک سہیدایی ژ توخمی وی.
 - و ژیی تہ؟
 - سیہ و سی سال و پینج ہہیف و چہند رۆژہکن، ہەر
 وہکی د لیستا حوکمەتی دا نقیسی، ئەگەر راست بت. "
 ئەری تو دزانی، ئەز ئیش گرتیی گومانئ مہ ژ راستیا
 ہہموو تشتان؟" نوژداری ئەف زانیہ ل سەر وی کاغەزا
 بچووک د نقیسین...
 - نوکە ل کیدەری ئاکنجیی؟
 - ل تاخا قہ....!

ئەری ئەز بببژم ل تاخا قہرەچان؟ ئەقہ یہ ئەو ناقتی من
 گوہ لی بووی ئەوہ ئەز ہاتیم فی باژیری و خەلک ہوسا
 دبببژنی " تاخا قہرەچان" بەلی ہندەک قہرەچ لی ہہنہ، بو
 خوہ دگہرن ب ئاشکراییی و ہندەک ژ ژنکین وان شولین دی
 ژی ل بن رۆناہیا تاقتی دکن، و ئەف تشتہ ل گہلەک تاخین
 دی ژی پەیدا دبت، ئەو تاخین خەلکی تاخا مہ دبببژنی "
 تاخین ماقوبیل" ہەر وسا بچووکیئ قہرەچان شولئ بو باغا
 پیلان دکن، پیلان مہزنین دروین ل پشت میژین
 لیکدایین مرۆف خوہ تیرا دبببنت و ئودین خوہش و ببہن
 فرہہ. ئەو مرۆقین قہت ناہیلن دەلیقہ ژ وان ببورت بو
 دزینا دراقتی فہرمانگہہی و دەمئ ئاشکرا دبن، وی دزین
 ب ستووین ہندەکین دی ببین ژ خوہ بچووکتەر ل پەیسکا
 کاری قہ دەیلن ... ئەری ما ئەقین ہہ نہ قہرەچن؟
 ل سالیئ دوماہیی مہ گوہ ل ناقتی دی بوو، بو تاخا
 جہزایر دەرمانگہہا جہزایر، وینہگری جہزایر، خواندنگہہا
 جہزایر، جہزایر... جہزایر... ئەف ناقتی ژکیقہ ہات؟ کی
 راکر؟ ئەری دبت ل سەر خاترا ملیون شہیدین
 " جہزایر" ی بت، یان ژی ئەگہرہکا دی ہہیہ؟
 - تہ خیرہ؟ تہ بہرسقا من نہدا!
 - ل من نہگرہ، تاخا جہزایر...

ئەرى تو دزانی، ئەگەر سە سە عە تا ل سەر ئېك بارانی
لیکر، تاخا مە دئ دنیفا ئاخی را خەندقیقیت، خر کولان و
جادهیین تژی کور بەرزە دبن. ئو زارۆکین تاخا مە خوہ ب
شادی دئیخنی، وەک کەیفخوہشیا زارۆکین تاخین ئافا و
ماقویل، دەمی خوہ د ئیخن مەلەقانگەهین خوہ یین
چیمەنتوگری و رۆناهیین هەمەرەنگ ل دوران.. ئەری
نوژداری بەرکەفتی تو دزانی زارۆکین تاخا مە خەبەر و
قەسین رەش رەش دبیژنە دایکین خوہ، هەر وەسا دایکین
وان ژى لئ قەدگيرن و دەلیقەبەکا زیرینە ژبو قیزین سنیلە
دا باقین خوہ نیشا تولازا بدن.

رېقەبەرى شارستانی سۆز دانە خەلکى تاخا مە کوژ دل
دئ هەول دت بو گوهورینەکا مەزن، بەلکو جادهیا سەرەکی
چیکن و دبت کۆمیتن گلیشی ل سەرى کولانی نەمین.

-ھا..ھا.. تاخا جەزایر... ئەز باش ناس دکم
بەردەستکا مە یا مال ژ وئ تاخی یە، مالا سییی ل دەستی
راستی، نیزیکی "نەخوشخانا شاگردا" ناخی وئ زەینەبە.

راسته نه خوتندهواره لئ بیتقام زیرهکه، تو ناس دکى..

- نه، نه!

- و شولئ ته چیبه کوردو؟

- هاریکاری ئەمینى پرتووکخانهیا گشتى...

ئامیرەتەکی ناخنجی یی تومارکرنئ ژ چەکمە چا مەکتەبا
خوہ ئینا دەرى، کاسیتەک کرە دزکی وئ دا و دا شولی...
هەر دو چاڤین خوہ یین قەشارتی ل پشت بەرچاڤکا رەش و
تاری بلند کرن و گۆت:

- دا ئەز بشیم ب موکومی چارەسەرکنا ته بکم، دقیت
تو راستگۆی دئاخفتنا خوہ دا و هەموو تشتان ب ئازادی
بیژی.. کا بو من بیژە کا ته چیبه؟

هەموو تشتان ب ئازادی بیژی.. وەى بو ئازادیی. باش
ئینا من بیرا من، دەمی من ژ دل دەست قوتاین بو کورئ
ئادەمی تونسى، دەمی ل بەراهییکا هوزانین خوہ گوتی
چونکو ئازادی گەلەک مشەیه ل وارین مە، ئەم دئ بو
دەولەتین دی یین جیهانی هنییرین.

پشتی من خوہ دروست کرى روونشتا خوهدە، من هەست
ب رەحەتیى کر:

- ئەقە دو سال پترن، خەون هیرشا دکن سەر میتشکی
من. ئەز خەونین پیس دبینم، هەتا کو ئیدی ئەز نزانم
رەحەتی چ رەنگە! هەردەم سەرى من گیتە و تژی ئالۆزینە،
تا هەندەک جارن ئەز نقستی رادبم و ژ جەهئ خوہ دەردکەقم
و بریقە دچم و گەلەک شولا دکم و من های ژ خوہ نینە...
کابووسین پیس یین دناڤ لەشی من دا پەیدا بووین. دناڤ

هه موو له شی من دا دهین و دچن مینا خوینی. من دبن و دهین ل دوپف فیانا خوه. نه ز ئیخسیری وانم. هزرکه ژنا من، به لی ژنا من، نه و نه ز بیقام جه ژئی دکم، من فیا نه ز ب خه ندقینم و نه ز نفسی، به لی نه ز به نی و نه ز نفسی، من فیا وی بینم ده ری دره وین. لی دایکا من گوټ، نه گهر نه ز ل گهل قیریا وی نه گه هشتبام، نوکه که له خه کی بی روح بو، نه ری دایکا من دیترت، گه له ک جارن پشتی نیقا شه فی تو ژ مالی دره دکه فی، ده می مه دقیت ری ل ته بگرین، تو د بی یه گا وره کی به نی بی بی وژدان، نه م ژ ته دترسین، خوه ژ ته دوور دگرین...

چاقین ته دبن دو په لین ئاگری گه ش، دیمی ته تیکدچت. تو دبیه ترسه ک مه زن، گه له ک مه زن... جارن زوی دزقری و جارن هه تا بانگی سپیدی دمینی و ناهیتی. تیشتا خوه دخوی و دگرژی و دکه نی هه چکوچ نه قهومی. نوژداری شادی، تو دزانی نه ف خه ونه ژ بیرا من ناچت:

شه قه کی من نه هنگه کی مه زن دیت، بی ژ رووباری دره دکه فت و به ری خوه دده ته من، به ره ف ئه سماني دفرت و نیزیکي نه ورا دبت، ژئی دبورت، هیدی هیدی ژ هه یقا گه ش نیزیک دبت، ده فی خوه بی فره مینا شکه فتی شه دکت و هه یقی دادعویرت، نه و رونا هیا گه ش یا جوان

هندادبت، تاری من و نه رد و نه سماني دگرت، جاره کا دی بو رووباری دزقرت.

نه ز هه فجاری باپیرو خوه هلدگرم، رتیا رووباری دگرم، دا وی بکوژم، هه یقی ژئی بستینم، ژ نیشکه کی شه نه ز گورگین تیه نیین خوینا مرؤقان ل پیشیا خوه دبینم و دبه ردن من، نه ز بی همد هیدیکا پاشقه دزقرم، لی خانی له پ زیرین ل من دکت قیری:

- پاشقه نه چه کوردو ... نه ز دی هاری ته کم ...

ئو مه زنی گورگا مینا مرؤقا دئاخفت:

- گوشتی خوه شه لاوو! دبه ردن من ... نه ز دجهدا هه شک دیم، پیسترک من دگرت، رهنگی من دهیته گهورین، په یف دگه وریا من دا دمرن، و میرزا مه مه د ل سه ر پشتا هه سپی خوه بی بو دهیت و من ژ نه ردی هه لدگرت و دهاقیت پشت خوه و من ددهینت جهی نه ز لی دژیم ... و هه سیاردیم، نه خانی له پ زیرین و نه میرزا مه مه د، و نه هه سپی وی، و هیشتا دهنگی گورگا بی دنیشا هه ردوو گو هیتن من دا دهنگ دهه دن ... نه ز ژناف نقینا دره دکه فم، ژنا من من دحه ست:

- نه ز هیقی ژ ته دکم. نه ده رکه شه !! تو بخودی کی نه ده رکه شه !! چیه گونه ها فی ژنا نه زانت تاما شادی

چه وانه؟

باوهرکه سهدایی نوژدار، من هاش خوه نینه، دهمی ئەز ل زارۆکین خوه ددم و نقینکا دسوژم و دکهقم ناڤ تشتین مالی دا و دهرگههین جیرانا دقوتم،

ئیک دبیژت:

بهیلن یی دین بوویی

یی دی دبیژت:

ئهری چما ئەم ناهاڤیژین نه خوشخانهیا دینان؟ ما دین ب شاخن؟ پیره میره کی پشت قوس ل وان شه دگیرت...

دی بهیلن هه می مالا وهینو.. نی خوهش مرۆقه!

ئهری... توچ دبیژی نوژداری شادیی؟

سه ری خوه ههژاند، بهرچاڤکا خوه ئیخست، دهینا سهر میژی، هیش لیڤین وی ژ سهر ئیک نه رابین دا باختت، زرینا ته له فوننی ئوده تژیکر. نامیره تی تومارکرنی، راوهستاند، دهستکی ته له فوننی دا بهر گوهی خوه:

- بهلی... ئەزم عیڤان رازی مه

-

وهی خودی، توچ دبیژی، گه له ک ههرشی یه، ئەقه ئەز

هاتم، هاتم!

گه له ک شه پرزه بوو، دهست هاڤیته چاکیتی خوه و

بهرچاڤکا خوه ژبیرکر ژ لهزا، ئەو دچۆ گوته من:

- کوریمن یی ل ترومبیله کی دایی نوکه یی ل خهستی، پشتی ههفت رۆژین دی وه ره.. ئەز ژی لدویڤ ده رکه فتم که سهک ل ئە یوانی نه بوو، ژبلی جحیله کی ب دشداشه یه کی هچک فرهه، ئەردی ئە یوانا توزکی دمالی... شوشه یه ک حه بکا وهک ئەوا دبه ریکا من دا، من ژ وی ده رمانگه ها مه زن کری، من قه ستا جهی راوه ستیانا پاسا کر.

من بو خوه دگوت "ئهری راسته ئەز دینم! یان دجیهانه ک دین دامه؟ ئو ئەز که نیم. هندهک ریبارا های ژ که نیا من هه بوو. ب راستی من شهرم کر، و من بریار دا کو ئەز ب پییا بزقرم مالی، چونکو ئیڤاره کا هین بوو. ئهری هوبن باوهردکن دکن؟

۱۹۸۶

هه دیسه، رمادی

زہری

زىق زىقا چوچىكان و مه رگى بى گونه هيا ساقا، دگوته
زه رى ده رگه ها شه كه. هندهك دهنگين ژى نه غه ريب،
ژناقبه ينا دار و بارين كه سك، دگه هشتن كاكلكا دلئ وئ
به رى گوهين وئ... دلئ وئ ب وان پست پستين نهرمين
شه هه ته نوساندين. به رى دانگين كراسئ وئ بى ته يسوك،
ژ گيايى بيهن خواهش هه لگرت، گول دهنگى ده رگه هى بوو،
دهما ده رگه شه كرى، نهو ب جلكتين خواهين خواندنگه هئ
بين پاقتر و رهنگين ژ خوئينى، ديتن. ناف چاقين وان گهش
بوون...

- وهى هوين بخيرين، خوبشك و براين من. كه ره م
بكن وهرن ژوور.

كا چهوا هه ررؤژ ب تازه هى دچون درتزين خواه شه. وه سا
ب ژورى وئ نه يوانا فرهه كه تن، نهو نه يوانا مينا وئ ل
جيهانا پيشى نه ديتن.

دهنگى كهوا و چوچك و بولبولا قئىكرا ب ئاوازهك
نازك شه دگيترا:

"هون بخير هاتن بهه شتى"

له ميايى هئف دكر هه ردو چاقين زه رى، بين پر
ته ناهى، مينا چاقين وئ و
ب نه قينى ژى پرسى:

- به رى نوكه من تو يا ديتى، لئ نه ز نزانم كهنگى و ل
كيتى؟ نه تو بوى نهو ته مبورثانا دگه ل وئ تيبا كوردى نهوا
سترانا "هه قال هه فالوشكى" پيشكيشى ته له فزيونئ كرى، ل
نه وروزا ئيسال؟

زه رى گرئى و يارى ب پرچا خواه يا درتئر كرن و ب
سقى به رسفا وئ دا:

- نه جانئ نه، قهت نه ز د ته له فزيونا قى وارى ده نه
ده ركه تيمه ... لئ من وئنى خواه بى قورمچى ديت،
هه يقين پيشه سزى بار دكر بو هه مى ده شه رين جيهانئ.
دهمئ نهو گوله بين گران، گران، ب من دكه قئن، نه ز ده پيرام،
نه ز دسوتم. دبووم خواهلى. جاره كا دى ده ستين سپى، مينا
به فرئ خواه دمن وهر دكرن، نه ز بلند دكرم نه سمانى. جاره كا
دى نه ز دبووم نه ز. نه زم شاهد ل سهر ويرانا بى وژدانا ب
سهر من و هه قالىن من بين زارؤك دا هاتى. نه ز ژى وهكى
وه دچوم مه كته بى و من كتيبىن خواه د كرن د چهنئى خواه
دا، من باش گوهئ خواه ددا قه له م و كتيب و شكليتن خواه،
نه ز بى قام دلشاد دبووم دهمئ من ل خواندنگه هئ، دگه ل
هه قالىن خواه سرودا "نهى ره قيب" دگوت...

نه ز گه لهك كه يف خواهش دبووم دهما ماموستا من، دا يكا
من و بابئ من، نه ز ماچى دكرم...

ژ میتر وهره ئەف ویرانه ل مه قهومی. دبت هینگێ هیتژ
هوون نه بیوون یان وه نه دزانی قوتابخانه چیه!! یان ژێ
هندهکا ژ وه ب شادی، ل باخچهیی خوه یاری دکرن ...
وهی بو وی ویرانا ب سه ری مه دا هاتی... وهی بابو
وهی..!

"هیند"ی خودانا نهه سالان قیا باخت، خوه و هه قالین
خوه بو زه ری بدت نیاسین. لی ئەوی ئەو ده لیقه بو نه
هیتلا. دی بیژی، وی دزانی چ ددی دا هیه و گۆته وان:

ئەز وه هه میا ناس دکم... ئەز دزانم هوون ژێ وه کی من
شه هیدن. من کوشتن و ویرانکرنا مه کته با وه دیت و ئەو
ترسا که تی دلین هه ژار و ژاران دا. ئەز دزانم ده بیایین وه
دی ژ خه وی بی به هرن. هوون هه ری دی ل نیقا دلین وان
بن. لی ده می هوون سه را وان ددن، دی بیهنا وان هیت و
خه مین وان دی قه ره فن، ده می گه شاتیا ئەسمانی د چا قین
وه دا دبین، دی هیدی، هیدی ته نا بن...

"سه وسه نی" خودانا که زیا زه. ب که یف ئاخفتنا وی

بری:

-ئەری ئەزی سه را دایکا خوه دم و ماچی کم وه ک هه ر

رۆژ؟

زه ری بی هه ردو ده ستین خوه درێژکرن ئاله کین وی بین

سۆر. چەند چیکین خوینی ژێ مالین و گۆتی:

-ئا ده لالی ئا.

-تو سه را مالا خوه ددی

-ئا ئەز، سه را وان ددم. ده می ئەز خه ربب دبم، و هه ر

جار ئەز بو خوه قه فته ک "نیرگزا" ژ ویری دینم.

"باسمی" شینوارین روئدکین خوه مالین و گۆته زه ری:

-تو ژ کیری نیرگزا دینی؟؟

-ژ پشت چیاين به فری گرتین. نیتزکی که هنیین سار و

زه لال ژ "قه له دزی" ..

ده نگه کی نزم هات و گفتوگول ناف به ینا وان بری:

-ئو زه ری، زارو کین مه کته بی به سه ر پرووباری، دا

خوه بشوون، پاشی جلکین نووی بده وان، باشه زه ری؟

-بلا، بلا، ب ریزگرتنه کا موکم زه ری به رسقدا:

ل پیشیا وان دچو، ئو گر نین مالا خوه ل سه ر لیقین

وان دانابوو.

شهقا بارانى

ما چ ژ بارانی خوشتر هه به !!؟

ته سه ری خوه ب تبلین خوه شه کر، دهستی راستی ب سمبیتا دا ئینا خوار، ژ ئودی دهرکه تی، ته دهرگه گرت، کلیل ب ده پی بی رهنگفه هه لایست.

ته به ری خوه نه دا وی ئه ینا مه زن ئه وا که تی به رامبه ری ته. تو د په یسکا دا چووی خواری، هه وجه نه بوو دهرگه هی فه کی، کته ک وی ب خوه ل تاق بوو.

- پا بیه نا ئاخ خوه شه پشتی بارانی!

ته میه کا سه ری یا چاکیتی خوه گرت، هه ردو دهستین خوه کر نه د به روو کین په نتولی ب تنی د گه ل خوه ئینا.

- دی ری قنگ بی، ئه قی گه ور ژ بی به...

- ئه قه به سه، ئه ز گه له ک گیرو نام.

دهه دوازده پینگاکه ل سه ر ته قنی، ته هاشیتن، تو گه هشتی لیقا جادی، ته به ری خوه دا چیا بی بلندی مت و ته ژ دل با بی بارانی هه لکیشا.

- ئاه پا خوه شه!

روناهیین جادی هه لیبون و باران ل بهر دره قسی. بازار د خه و چووبوو. تو که یفخوهش بووی ب چپکین بارانی ئه وین سلافت دکر نه پرچا ته یا سفک. هه تا سه ری بازاری تو چووی، بوری ئالی دی و پیدا هاتی خوار... ئه و قه مارا رهش، سی چار جاران هات و چوو... تو ل بهر وی

چه یخانا بچووک راهه ستیای.

- بلا سفک بت.

ته ئا فته خوار و تو روونشتی سه ری وی ته ختی ژ دهرقه، ئه وی که ری خیفه تی بی ل هنداف سه ری ته فه دای، تو ژ بارانی بی بار کری، هندی تو شیای ته هه ردو پین خوه درپژ کرن...

- تو ب خیر هاتی خالو.

- خیر نداری.

هیژ ته چایا خوه نه تی کفه دای، ئه و ترومبیله ل به رامبه ری ته راهه ستا، ته پیالا خوه بلندکر و فره ک ل چایی دا.

- تو چه ند هه ژ چایی دکی هه ی مال نه خرابو!

- و هه ژ خوین شرینا خوه ژی دکم.

- ئی هه مه دی نه وه بیبا نه بیژه! دی قه خوه، قه خوه هیژ سار نه بووی.

- بلا سار بت، دی گهرم کی قه ئه ینکا من.

- وه للا بابو خوهش هه ژیکر نه!

تو که نی بی و ته سه ری خوه بلندکر، ئه و مرؤقی د قه ماری دا روونشتی، رک و رک ل ته دفوکری.. ته دو دهره هم دانه ف چایچی و ته گو تی:

- تو بخیرا خوه ئیکه دی ژی نایینی؟

- وه ی سه ر چا قا خالو..

ته ئه و مرؤقه هیلا وه سا و ئیدی به ری خوه نه داتالی

وی. لی وی نه شیا خوه بگرت و ب کهرب ژ تورومبیلی
دهرکفت و قهستا ته کر، ب دهنگه کی شدیای گوته ته:

- توب چ دکه نی؟

چایچی پیالا ته دهینا سهر وی میزا ئاسنی یا سی پی،
هیڈیکا ته تیگه دا... ئه وی نه شیا خوه بگرت:

ما تو کهری ته های ژ من نینه؟

ته کهفچک ژ پیالی ئینا ده ری و ته کره د بنکاسکی دا
و ب نه رمی گوته:

- توب چ حه ق فی پرسنی ژ من دکی؟

کیم مابوو دا چاڤین وی ژ قوکلکی ئینه ده ری، دهستی
راستی درپژ کره ته و گوته:

- چونکی توب من دکیه که نی!

- ئه زب ته دکه نم؟

- ئه ری... ئه ری.

- ما ئه ز ته ناس دکم، دا ب ته ب که نم؟

- ما ئیک هیه ل فی باژیری من ناس نه کت؟

- لی ئه ز نه ژ فی باژیری مه.

دهمی ته وه گوته پی، سست و سار بوو. ب دهنگه کی نرم
و نه رم گوته ته:

- پا توژ کیژ باژیری پی؟

ب بشکورینقه ته گوته:

- حه قی فی پرسنی ژی ته نینه، ما نه وه به؟

ته دهستی خوه بره به ربیکا خوه و پاکیتا جگارا ئینا
ده ری و ئیک ژی به ردایی، پاشی ته پاکیته ل بهر بلندکر:

- که ره مکه...

- ئه ز فی توخمی نا کیشم.

پچه کتی بی دهنگ بوو و هزره کا دی ژ ته کر و ئیکسه ر
گوته ته:

- هیقیدارم تو عیجز نه کربی! ته به ریخوه دا دیمی وی
بی ئه سمهر و جاره کادی توژ دل که نی پی ته چ نه گوته

.... ته چایه ک دی ژی قه خوار. ته هوورده نه بوو بدی
چایچی، ته گوته:

- ده ره مه ک من ما ل ته خال.

- چیی من نه مایه ل نک ته خالو.. یا دوماهی پی ژ
کیسی منه

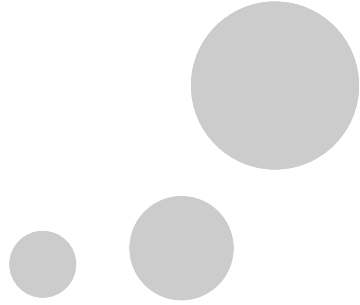
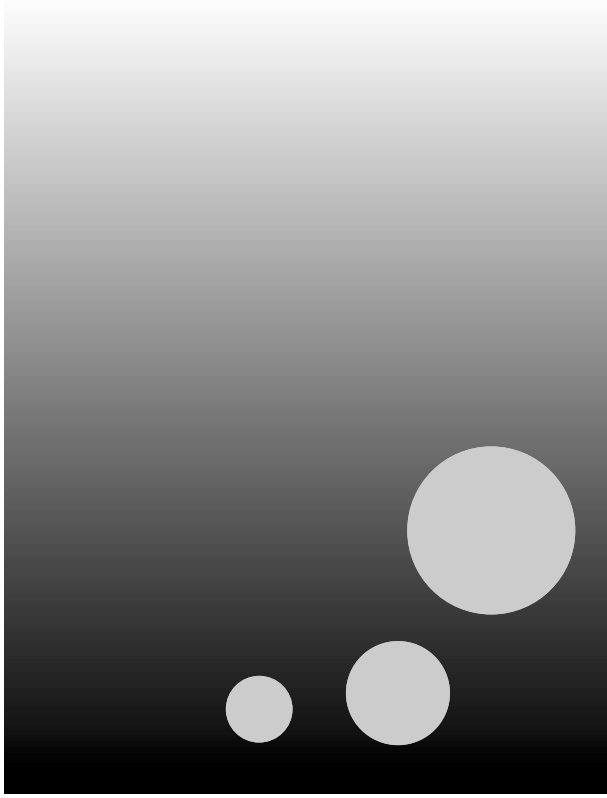
- بژیت. تورابووی و ته رییا خوه گرت. دهمی تو
گه هشتی ته رمین ته له فونین بریز، ته قیا ته له فونه کتی بو

مال بکی، لی هات بیرا ته، ده ره م ف ته نه ماینه، جاردی
تو که نی پی و ته سهری خوه بلند کره ئه سمائی تاری و ژ

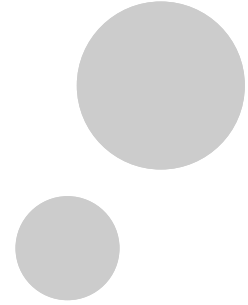
بای پی ساری بارانی سل نه بووی، و دگرژی ژ دل.

- بابوب خودی باران خوه شه!

۱۹۹۰/۳/۳۱ دهوک

شہ ہیانا چووچکان

من ههستکر، گیا ژ وان ره گرنژی، دهمی لی بووین
میتهقان.

تیرۆژکین رۆژا گهش سلاف ل چق و بهلگین دارین بلند دکرن.
دهمی ئەنیشکا خوه دانایه سهر رههنی وی، ئەو زهلامی د
دشداشی سپی را بهرزه، خوه نیزیکی وان کر، دقیا وان ب
ئاورین خوه بخوت. دو، سی، پینگاڤهک د ناف بهینا وان دا
بوون، دهمی ئەو ل سهر گیایی روونشتی، کهرین گیای ڤه بوون
و تشتهک گۆت، ل پیشیی من نزانج چ گۆت، لی دهمی ئەوی
دهستی خوه درتۆکری گوله کی دا بکت، گیای ڤیرکری:

– چما تو هاتی ڤیری؟

ئەوی گوه نه دا، ههچکوچ گولنی نه بووی، یان ژی
زمانی سروشتی نزان.

میترکی ب دشداشه، ستیرکا خوه ل نیفا لهشی ژنکا
بیانیا که یفخوهش ب چاڤی رۆژی و گیایی مووسلی ژیهاتی
گرت. گه لهک که یفا چووچکان ب وان هات، بریار دان
شاهیانه کی ژ وان را گرتدن.

دهست ب سترانین خوهش کرن. رهڤدین چووچکان ژ
دارین نیزیکی قهستا وان کرن.

چووچکی گۆت:

– خه رین!

ئو سه ری خوه بلند کر بو چاڤی رۆژی.

چووچکا دی گۆت:

– ئەفی میترکی حالی وان نه خوهش کر. چ ژ وان دقیت؟!
خوزی ژ ویری چوبا. ئەف که سین هوسا ب چاڤ شوری
زیره قانیی ل خه لکی دگرن، من نه ڤین
ته دقیت ژ ڤیری ب ده ریخین؟
– د جه دا ئەزی ماچه کی دمه ته .
چووچکی دهست ب ئاوازه کا نازک کر و ل چار گوشه یا
که سک فری.

رهڤدین چووچکان گه هشتنی و ب نزمی ل دور میترکی
زفرین. میترکی قیا بهران دوان وهریکت وان ب ئیشینت،
لی زیره قانیی باخچه ی ههر زوو ئاماده بوو:
– ب هیله شه هیانا خوه ته مام کن. تو دینی، تو هاری؟
– شه هیانا خوه؟ وهسا میترکی لی زفراند.
– به لی شه هیانا ب ههردو ئەڤینداران، ما تو کوره بی،
تو نابینی!

د وی گاڤا کورکی کچک ماچی دکر، چووچکی ماچه ک
دا هه ڤالا خوه.

من ههست ب خوه شیه کا مه زن کر، مینا رووباره کی
سترانان دبیژت، لهوا هیدیکا من ژی سترانا "لی لی گولی،
لی لی بو خوه ڤه دگیرا.

۱۹۸۹ | سویسل

زاروکی بہ فری

مه، دڦيټ ژ نها فيري شولي بت، تو کاودانين مه
دبيني، کي نا بيټر ڦي گاڦي، يان گاڦهک دي نه ز دي چم
و چم، وهک دويکيلا جگاري. نهري ما کي نا بيټر، دي
بيټر ته ته:

- ههما هوون ساخ بن بو وي سهيي مهزن، ههي سهر
شورينو!

دي بيټر، دي وپرت وه بيټر. چيایي ههمي تشتان
ديټرن.

ژ ته بورين، لي ته نه شيا چاڦين خواه ژ باري وي يي
گران ڦهکي، ههتا نوهالي نهو داعويراين.

۱۶،۳،۱۹۸۸

ههر دو چاڦين ته زيق لي بوون، ته خواه خواهش کر بو
ئاخفتني، لي تو بيدهنگ مايي و ب حيبه تي تيفوکريي، ل
بن باري پشت لي قوسکري.

به فرژ ناڦ تهنگا وي بلندتر بوو. بني ته ليسی ڦ
رويي به فری دکه ڦت. ديمي وي سور بوو، مينا سيڦين
راقينا. کومکي وي، سهر و گوڦين وي ڦه شارتيوون.

- ما توژ خودي نا ترسي، مال نه خراب؟
نه ڦه بوون په يڦين ته دڦيان بيټري بابي وي، لي ته
داعويران، مينا گهلهک تشتين توفان هيامان دادعويري.
دلي ته ب نه زمان کهت و گوته ته:

- خواه نه که بيټرانکي وي. دا بيټر ته نه ڦه يه ژيانا

ہہیہات

- سلاڻا لئ بڪه باشه؟
 سهريٰ خواه نزم ڪره ٿه ردي و رڻدڪان دان پهي ٿيڪ و
 ب ٿاله ڪيئن سوڙ و نازڪ ده هاتنه خوار.
 - پار چوو و هيٺ نه زقريبه.
 - بڻجي؟
 - ٿه ز نزانم، لئ دا يڪا من دزانت. هه ڦالين وي ديٺن،
 گه لهڪ هه ڙ ناخي دڪر.
 من رڻدڪيئن وي مالين و ماچيڪر، ب دهنگه ڪي هه ڙار
 گوته من:
 - خواهزي ته شيابا هندهڪ "شه ڪر و چايي" بڻ مه پهيدا
 ڪي!
 - بلانئ.
 - هه يهات، هه يهات وهره مال دا يڪا من تو دڦي
 - ب خاترا ته، ٿه ڦه خوبشڪا منه. ٿه زي سحاري
 ماستي بڻ ته بينم.
 - ب خير بچي هه يهات...

۱۹۸۸

دهڦي وي ب لوبليا هه نه فيي ڦه نووسا بوو. پرچا وي
 هاتبوو خوار و ٿه ني لئ هندا ڪر بوو.
 ده مي سهريٰ خواه راڪري، ٿه ز بڻ گرنڙيم و من قهستا وي
 ڪر، د جهي خواه دا راهستا و نه لڦي:
 - ب خوديٰ من چ نه ڪريه، بهس من ٿاڻ ڦه دخوار!
 - نه ترسه خالو، هيٺ ڦه خواه.
 - هه ي، تو ڪورديي دزاني.
 - ٿه ز ڪوردم وهڪ ته.
 - پانئ عهسڪه رين ڦيري ب عه ره بي دئاخفن.
 - ٿه ز ڙي وهسا د گهل وان دئاخقم؟
 - دي بي هه ڦالي من؟
 - ٿا...
 - ناڦي من هه يهات، سوباهي سحاري ٿه زي ماستي بڻ
 ته ٿينم... پا ناڦي ته چييه؟
 - مهه مه دهه.
 - ناڦي بابي من ڙي مهه مه دهه.

سەردان

بيبي ده رگه هي بقوت، دا د ژورقه و دهستی خوه بو دريژ
کر.

"نه فه کيه؟"

- ببوره، ژن ل جه م مه ناچن دهستين زه لاما ن نه خاسمه
بين بياني، که ره م بکه!

ب دل شکهستی دهستی خوه کيشا، قيا گرنژينه کن ل
سهر ليثين ل بهر ته حرا تاقی که لشتين، بچينت، دا شه رما
خوه فه شيرت، لي نه شيا.

- ته خيره؟

- ما تول بيشي بو من نا هنيري چايه کن؟

- نه گهر نه فه چايخانه با، نه قوتابخانه با، ل سهر
چاقان.

بهري خوه دا ناڅ چاقين وي بين نه رم و لاو. چاقين
حيژ. ب تامساربه کا ئاشکه را ب سينگي وي فه
هه لاويستن. نه و رابوو "دولابا ئاسني" فه کر، دهفته ره ک ژي

ثاني دهر، فه کري داڅ ميړکي.
ته ماشه ي دهفته ري کر.

ناڅ :

کار :

نه گه را سهر داني :

ميژوو :

"دياره نه ف ژنه ب ئيک جاري نه وهک يا بهري يه"
دهفته را دا ئيک و ل سهر ميژا د ناڅ بهينا خوه و وي دا
هيلا:

- يا راستي من دقيا ببت سه ره دانه کا
نياسبووني...ها...ها، هاها...

- تو دشي ئاخفتنا خوه بنقيسي؟

که لهک ته نگاڅ بوو، بي سهر و بهر و خوه داي ژ ئودي
دهرکه فت و "بيريا رهش، ل سهر ميژي هيلا.

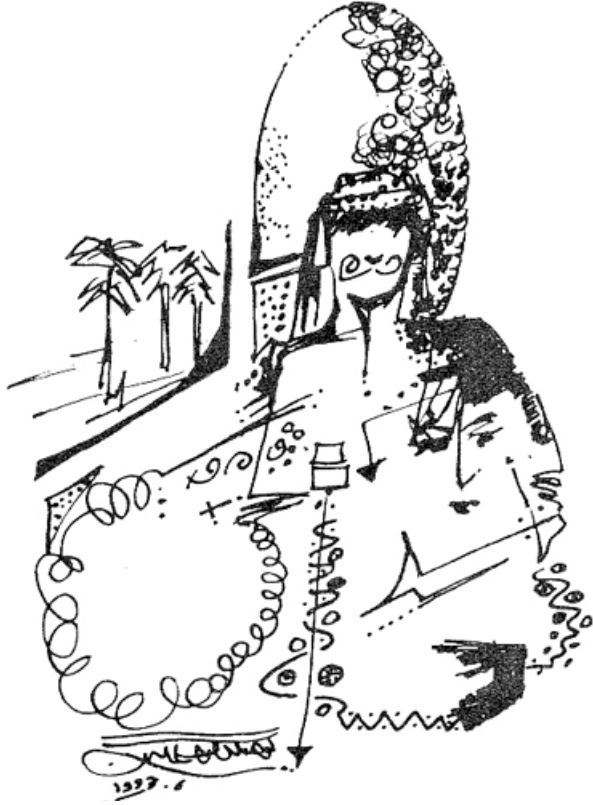
۱۹۸۸، ۷، ۱۴

مہسین

دهمی سیرین ژ ده رگه هی هاتی، ئیکسه ر ههردو بهزین
 مهسینی ب چاقین تری کنیشت بهری خوه دا وان.
 ئیکی لولی گرت و بیدی دهستک.
 - بهرده کورو بهرده!
 - پا ب خودی بمری بهرنادم.
 - ما نه شقیدی ته بو داگرت، ئیرو دورا منه.
 - دئی هه ره، من باوهر نه کر نه ز دئی بهری ته گهمی.
 - چ مروقه ک زنجی تو، دئی بگره، بگره.
 - مالا منی بیهنا گولاچی یا ژ ته دفرت!!
 دو سئ پینگاگان پیشقه چوو
 "تهری ب راستی نه فه نه زم"
 - که ره م بکه نه ز به نی، که ره م بکه.

ل پیشیا وی چوو،
 نه و ددویف دا . سئ چه کدار ددویف وی دا
 مه سین ل جهی ده ستاچی هیلا و ب ده فه کی بهش زفری.
 نه و چوو ژور...
 هه رسی بیین دی وه سا نیزیکی وی بوون-
 کو بی منه ت دشیان تر و فسیین وی ب هژمیرن.
 چاقین وی کوما نیف مروقین ل هیقیا ئیمیشی روژانه،
 ل وی شانویا روژانه بوون.
 ئاوریین وان، بیده نگ دگوتن:
 -تهری ما نه فه زی مروقن؟

وہ غہر

سمفونیا شہمہ نندہ فری ہیش وہک خودیہ ، ناوازا خودیا
 پیٹگوہورین "چک ... چک ... چک ... چک..." ب دلی خودیا
 لیددت ... ہەر چہ نندہ پیلین وہستیائی و خہوی ل دور من دزقرن
 ، لی چاقین من ، ہیشتا نیف فہ کرینہ ، مژیلانکین بوشین دریژ ،
 جارن دھین خوارئ و بین بنی دراموسن و ژیکفہ دین.
 ئەو گوٹارا ددہستی من دا ، ہیدیکا من دەینا سەر میزا
 سپی یا بچووکا ل بہر سینگی من. من نہ کرد توری دە ،
 تورہ ، دراندی بوو.

بج ریز دەزیین وئ ہاتبوون خوارئ
 - دفیستہ قالای قئی سالی دا دئ خوہش بت ، پانہ ؟
 من قیا ، تشتہک دی بیژم ، لی پھیقان دان سەر لیقان:
 - ہەمی رۆژین من دگەل تە فیستہ قالن.
 - براستی ؟
 - ب سەری دفنا تە یا دەلال.
 - دئ من بیہ دناش دارستان و تافگین باژیری و وان بازارین
 موسولئ ، ئەوین تو دبیژی تافئ نابین و تامہکا تایبەت ہەنہ.
 مانہ ؟
 - سەرچاقان کاکلکا دلی.

ئەری ، ئەز دئ چ بیژمی ، دەمی برایی منئ مەزن رادھیلت
 قیری دگەل ژنا خوہ ، بیی ہویہکی بہرکەفتی ، مینا ہەر جاریانژی

دەمی زارۆکین وی دبینیت و نان ددہستان دا ل کولانی
 ئەری ، ئەری ، ئەز دئ بیژم ئەفہ فیستہ قالہکا گەلہک
 تایبہ تە !

کی دبیزت ، دئ شیت خوہ نزم کت "حەنەفیئ" یا بتنی
 ل مالی ، دەمی سپیدی دەست و چاقین خوہ ب شوت.
 - راستہ دایکا تە حەژ من دکت ؟
 - بەلی جانئ ، لی ب سەری تە ، کەس مینا من حەژ تە
 ناکت قەت.

ئەری ، ئەگەر سەری خوہ بشوت ، دئ شیت خوہ ل بہر
 قیژ قیژا پریمزی و تەنگیا وی ئەردئ بن پەیسکا ، ئەوی
 ئەم ژقەستا دبیزنی "سەر شوو" بگریت. ہیقیدارم سەری
 وئ ب وی بانئ رہشی نزم نہ کەفت ...
 - ہی .. ہی .. رابہ ئەم گەہشتین .
 - بەلی . بەلی
 - سپیدہیا تە ب خیر .
 - چ خیر ل بنئ قئی بہریئ ہەبہ ؟
 نزانم چەوا دەستی من گەہشت پەردا پەنجەری و من
 قەدا. داقین تافئ بو دار قەسپین بلند د گرنژین. ئو دبت بو
 خەونا من ژئ ..

۱۹۸۲ بەسرا

ټهو و دل

- نیّ ژ من دوورہ۔
- ما نہ د سینگیّ تہ دایہ؟
- ژہستیا پیٹھہ ترچ تیدا نینہ۔
- پا کا دلّیّ تہ؟
- ییّ ل سہر چیاہ کی بلند و ئەقہ ئەزیّ چوم ناقتیّ تہ لیّ بنقیسم۔
- دیّ من د گہل خوہ بیّ؟
- کا دەستیّ تہ دلّیّ من...!

ویّ گوّت:

- ئەز دیّ ناقتیّ تہ ل سہر داریّ نقیسم۔
- من گوّت:
- ئەز دیّ ناقتیّ تہ ل جہہ کی دی نقیسم۔
- دیّ ل کوودہریّ نقیسیّ؟
- بوّ تہ نا بیژم۔
- توب خودیّ کی بیژہ!
- دیّ ددلیّ خوہ دا نقیسم۔
- دیّ قہکہ و بنقیسہ۔

ئەقە كىيە ؟

هه تا قئى گاقى ژى، ئەز نزانم بۆچى من نه شيا چاقئين
خوه ژ ديمى وئى بى پر برينين قه شارتنى قه کم،
ئەو هەردو چاقئين شينين تئى ژان، که زيبين زه رين تئىک
ئالزى و تئى توزا بيستانى، تو دکيشايى جيهانه کا
تايهت.

دانگين فيستانى هنارى بى سەر و بهر، دکه تن سەر
هەردو کتئين شمکا رهش... دەستى راستى دانابوو بن
دەولکه کى بچووک بى روينى، دەستى چه پى ژى دسەر
دەرگقانکى شداند بوو.

—ئەقە کيبه؟

بى دەنگ ته گۆته خوه.

نه دووره، ئەقە ژخه ردهل و سيانيدا بهارا مرنا
"هه له بجه" ئى قه رهست بت.. ئا... دبت سەر و سيمای وئى
بى دامای ئەقئى هزرى په سەند دکت...! بهلى پا ژ کراس و
فيستان و راپئچانا وئى دياره ژ قئى دهقە ريبه. نه دووره
هه ما يا قئى دهشتى بت.. خوهزى من زانيبا چما هويا مت و
دامايه!

ما کى نا بيژت ئەو و ئەف زارۆکئى وئى بى سەر قژاقژ،
نه ژ نيچيرا ئەنفالين رهش رزگار بوويه و هه موو کهس و
کارين وئى ب ساخى لهن گرئين ئاخا شهفەلئين هار و ددان

چيق ل بيابانه کا بى خوه بى و خودان، هاتينه قه شارتن ئا
ئەقە ژى چيدبت.

خوهزى من زمانى کوغان و ژانان باش زانيبا، دا من
چيرۆکا قئى زه ربا ديم پاييزى زانيبا!
— بى زه حمەت کريا هه وه..

دەولک دانا ددانگا خوه دا و هيدىکا دەستى خوه کره د
پاخلا خوه دا و چزدانک ئينا دهرى و دیناره کئى ئاسنى کره
ددهستى شاگردى دا. هەردو چاقئين کورئى وئى ب حيبه تى
مانه ل وى دینارى-خودى دزانت کا ئەقە چه نده قئى زارۆکئى
دیناره ک نه کريبه ددهستى خوه دا و وهک زارۆکئين خه لکئى
ديتر تشتەک بۆ خوه نه کريبه.!

دەمى کوسته ر گه هشتييه ئاقاهيى سيخورا، ئەرزنکا
خوه ژ سەر سينگى خوه راگر و بهرى خوه دا ديوارين وئى
بين ب نقيسينين كوردى خه ملاندى و هيدى هيدى
بشکورينه کا نهرم خوه ل ناف چاقئين وئى دا و گۆته زارۆکئى
خوه:

—ئەقئى ئاقاهى بابى ته داعويرا داوو...

زارۆکئى وئى گۆت:

—ئەز چ جارن ژ بىر ناکم ئو دا.

۲-۸-۱۹۹۲ دهووک

- ۵ بالولکا شەکرئ
 ۱۳ سووبە بەھار دہن گرنٹ
 ۲۱ وەغەرا سەرفەراز
 ۲۳ سەھەتەک ل جەم نوژدارئ شادین
 ۲۹ زەری
 ۵۵ شەفا بارانئ
 ۶۱ شەھیانا چووچکان
 ۶۵ زارۆکن بەفرئ
 ۶۹ ھەبھات
 ۷۳ سەردان
 ۷۷ مەسین
 ۸۱ وەغەر
 ۸۵ ئەو و دل
 ۸۹ ئەفە کیبە ؟

حەسەن سلێقانەوی

– ل ۱۹۵۷ئ ل باشورئ کوردستانئ ل گۆندئ ترکزا
 د دانگا بئخیری دا ل نئزیک زاخو بوویە.
 – ل دەستیپکا ۱۹۸۲ئ دەست ب نقیسینا کوردی کریبە.

بەرھەمین چاپکری

– ل ۱۹۹۳ئ دیوانا خوہ " ھوزانین ساڤا " ب تیپین لاتینی
 چاپکریبە.
 – ل ۱۹۹۴ – بالولکا شەکرئ- کورتە چیرۆک ب لاتینی ل
 وەشانخانا - APEC ل سوید چاپکریبە.
 – ل ۱۹۸۷ئ رۆمانا خوہ ب ناڤئ " گۆلستان و شەف "
 نقیسیبە و ل سالا ۱۹۹۶ چاپا ئیکئ ب لاتینی بەلافکریبە، ل
 سالا ۲۰۰۰ چاپا دوئی ب تیپین ئەرەبی بەلافکریبە.

ژوهشانيښ ټيکه تيا نقيسه رين کورد - دهوک

- ۱- نقيزه ک مهستانه ل دؤر گونبه دا جزيري / فه کولين . د. فازل عومهر ۲۰۰۴
- ۲- خه ونيښ تازي / هه لبه ست ، روخو شني زيفار ۲۰۰۴
- ۳- وده رکه د نهينين دهقي دا / ره خه و فه کولين ، ياسري حه سه ني ۲۰۰۴
- ۴- بياقي خواندنن / فه کولين ، جه لال مسته فا ۲۰۰۴
- ۵- لهر دهرازيکا تيکستان / خواندنين ويژه يي ، سه لام بلايي ۲۰۰۴
- ۶- خواندن گه ها برسيکرتن / چيروک ، صديق حامد ۲۰۰۴
- ۷- هزر و ديتن / هزر و رهوشه نيبريا گشتي ، د. عارف جيتو ۲۰۰۴
- ۸- چهند ريه ک بو دهقي / فه کولين ، صبيح محمد حسن ۲۰۰۴
- ۹- به ريه رهي وندا ززياناما سه ليمي نه سه ري / چيروک ، نه نوره محمهد تاهر ۲۰۰۴
- ۱۰- چهند خواندنن ک شيوه کاري / فه کولين، ستار علي ۲۰۰۵
- ۱۱- زانين سيناهيي / رومان، تحسين نافشکي ۲۰۰۵
- ۱۲- قصص من بلاد النرجس / قصص کورديه مترجمه، حسن سايقاني ۲۰۰۵
- ۱۳- دهقين ره خه يي / کومه له ووتار، هوشهنگ شيخ محمد ۲۰۰۵
- ۱۴- گه ريه انه ک دناف باغي نه ده بي کورديدا / ره شيد فندي ۲۰۰۵
- ۱۵- سوتنگه ه / رومان، بلند محمد ۲۰۰۵
- ۱۶- سيابوشني زيماري / چيروک، د. فازل عمر ۲۰۰۵
- ۱۷- شانويا هه فچه رخ / سيار تمر ۲۰۰۵
- ۱۸- فيان د ده مه کي زاندار دا / رومان، محسن عبدالرحمن ۲۰۰۵
- ۱۹- ته کنيکا فه گيراني د کورته چيروکين فازل عمر ي دا ۲۰۰۵

- کاري وهرگيرانا به ره مه مين نه ده بي ژ کوردي بو عه رهي
کرييه و بهر و فارزي و دکوفارو روژ نامانده به لافکرينه .

- "قصائد من بلاد النرجس" به ره مه مي کومه کا مه زنا
هه لبه ستانين ده قه ري کرينه عه رهي و بقي ناقي ل سالا
۱۹۹۹ چاپکرييه .

- "قصص من بلاد النرجس" به ره مه مي کومه کا مه زنا
چيروک نقيسيين ده قه ري کرينه عه رهي و بقي ناقي ل سالا
۲۰۰۲ چاپکرييه . و چاپا دوي ل سالا ۲۰۰۵ ژ وه شانين
ټيکه تيا نقيسه رين کورد دهوک ده رکه قتيه .

- دمى الذى سيضحک - هه لبه ستين وهرگيراي بو زمانى
نه رهي ۱۹۹۵

- ليله المطر - چيروکين کوردي وهرگيراي بو زمانى
نه رهي ۱۹۹۷

- سه روکي ټيکه تيا نقيسه رين کورد / تايي دهوک

- خوداني نيمتيازا گوکارا - په يث -

- ۲۰- مېری و کہ فوک / وەرگیران ژ روسی د. عبدی حاجی ۲۰۰۵
- ۲۱- ههژده چیفانوکیڼ جیهانی ل دۆر گورگان / فولکلوری جیهانی وەرگیران ژ عه‌ره‌بی / محمد عبدالله
- ۲۲- روسته‌می زالی، فلکلور، د. عارف جیتو، چاپا دووی، ۲۰۰۵.
- ۲۳- شهینا جیبانی سپی، چپروک، نزار محمد سعید، ۲۰۰۵.
- ۲۴- جه‌سه‌ری سیڼ، کورته چپروک، خالد صالح، ۲۰۰۵.
- ۲۵- ئه‌ی روژ نه‌چه ئافا، په‌خشان، سه‌لام بالایی، ۲۰۰۵.
- ۲۶- ژ هوشه‌نیبرییا کوردی، فه‌کولین / گوتار، ناجی طه به‌رواری، ۲۰۰۵.
- ۲۷- زاروکیڼ جیهانا ناشتی و ناشویڼ - هزرغان ۲۰۰۵.
- ۲۸- دهوک دسه‌ربوراندا - صدیق حامد ۲۰۰۵.
- ۲۹- جاک دریدا و هه‌لوه‌ساندن - د. فازل عمر ۲۰۰۵.
- ۳۰- داویا شه‌رفانه‌کی - عصمت محمد بدل ۲۰۰۵.
- ۳۱- پیلین ره‌خه‌یی - ره‌خه‌ و فه‌کولین، نعمه‌ الله حامد نه‌یلی ۲۰۰۵.
- ۳۲- ده‌ما هیشتا گیانه‌وه‌ر دشیان باخفن- چیفانوکیڼ ملی، حجی جعفر- ۲۰۰۵
- ۳۳- به‌ر ب ده‌قی خومالی- ده‌ق و ره‌خه‌، ئیبراهیم ئه‌حمده‌ سمو- ۲۰۰۵
- ۳۴- می‌می‌نیکس - ژ هزرکرئی تاکو ئایدیوئوچایی - فاضل عمر - ۲۰۰۵
- ۳۵- که‌لتور ... ناسیونالزم و ئه‌ره‌بکرن، عه‌بدال نوری عه‌بدال ۲۰۰۵
- ۳۶- په‌یقین بی په‌رده، چهنه‌ فه‌کولینین ره‌خا نه‌ده‌بی نه - عبدالخالق سلطان ۲۰۰۵
- ۳۷- نقش‌ت د چاقین نیرگری دا، هه‌لبه‌ست ، به‌شیر مزیری - ۲۰۰۵

- ۳۸- ژ فه‌سه‌فا به‌رخوه‌دانی، هۆزان - رهمه‌زان عیسا ۲۰۰۵
- ۳۹- ئه‌وی دژی هه‌میا، چپروک - صبیح محمد حسن ۲۰۰۵
- ۴۰- نژیارگری - ده‌رازیکه‌که‌ک ده‌ستیکی - فاضل عمر ۲۰۰۵
- ۴۱- بیست سال و ئیقاره‌ک - رۆمان - سه‌بری سلیمانی ۲۰۰۵
- ۴۲- ده‌رچوون ژ ده‌سته‌لاتا مانای - خواندنه‌ک - هوشه‌نگ شیخ‌مه‌مه‌د ۲۰۰۵
- ۴۳- ژ چپروکیڼ ملی یین کورت - جمیل شیلازی - ۲۰۰۵
- ۴۴- جواهر المبدعین - اسماعیل بادی ۲۰۰۵
- ۴۵- دیه‌نین په‌چنی - کورته چپروک - کیشی عارف ۲۰۰۵
- ۴۶- هه‌لبه‌ستین سه‌لمان کوقلی - سه‌لمان کوقلی ۲۰۰۵
- ۴۷- که‌فاله‌کی رویس - هه‌لبه‌ست - شکری شه‌هباز ۲۰۰۵
- ۴۸- ده‌ولت و عشقه‌کا که‌قنار - هه‌لبه‌ست - ده‌یکا دالیایی ۲۰۰۵
- ۴۹- شه‌قین بی خه‌و - هه‌لبه‌ست - به‌یار باقی ۲۰۰۵
- ۵۰- ئازراندنا به‌نده‌مانی - هزرغان ۲۰۰۵
- ۵۱- چاخن روژ د په‌یقیت - هه‌لبه‌ست - شه‌مال ئاکره‌یی ۲۰۰۵
- ۵۲- دوو چه‌مکین هاقیبوون یاخیبوون - ئه‌مین عبدالقادر ۲۰۰۵
- ۵۳- قین و ژین - صبحی مراد ۲۰۰۵
- ۵۴- ده‌فته‌را بی گوننه‌هیڼ - هه‌لبه‌ست - عبدالرحمن بامه‌رنی ۲۰۰۵
- ۵۵- چهنه‌ فه‌کولینه‌کین زمانه‌وانی - عبدالوه‌اب خالد ۲۰۰۵
- ۵۶- هیقی ، خه‌م و مرن - طیب ده‌ستانی - هه‌لبه‌ست ۲۰۰۵

- ۷۵- ژ ئاوازیڻ جوانی، هه‌لبه‌ست، ناجی طه به‌رواری ۲۰۰۶
- ۷۶- پیداجوونه‌ک لسه‌ر هنده‌ک به‌لگه‌نامیڻ تاییه‌ت ب کوردانقه / فه‌کولین - د.صلاح هروری ۲۰۰۶
- ۷۷- مه‌شا بۆکان / هۆزان - هیقی به‌رواری ۲۰۰۶
- ۷۸- ئهو زه‌لامی دگه‌ل خۆ لیک جودا / شانوو - سیار تهر ۲۰۰۶
- ۷۹- په‌لین عشقی / هۆزان - درباس مسته‌فا ۲۰۰۶
- ۸۰- شه‌قین سار / رۆمان - جه‌سه‌ن ئیبراهیم ۲۰۰۶
- ۸۱- هۆزان بۆ ده‌لالی / هۆزان - خالد حسین ۲۰۰۶

- ۵۷- زیندانا بچوک - عزیز خه‌مچین - هه‌لبه‌ست ۲۰۰۵
- ۵۸- عشق د به‌هه‌شته‌کا یوتویایی دا - هه‌لبه‌ست - مصطفی سلیم ۲۰۰۵
- ۵۹- ئه‌زۆ د هه‌میژا هه‌ناسین ته‌دا - چیروک - اسماعیل مصطفی ۲۰۰۵
- ۶۰- جه‌ د رۆمانا کوردی یا ده‌قه‌را به‌هدینان دا- رهمه‌زان جه‌جی قادر ۲۰۰۶
- ۶۱- رایا گشتی (تیگه‌ه-گرنگی-چیکرن-گهورین-ریکین زانستیڻ پیقانی)، فه‌کولین، مسلم باتیلی ۲۰۰۶
- ۶۲- هه‌لبه‌ستیڻ رهنگین، هه‌لبه‌ست، و - ژ ئه‌لمانی ته‌نگه‌زاری مارینی ۲۰۰۶
- ۶۳- ته‌فنگه‌را کورد، هونه‌رمه‌ندا به‌رزه‌وه‌رگیان: مسعود خالد ۲۰۰۶
- ۶۴- بیبلوگرافیا ده‌وکۆ، بیبلوگرافیا، وه‌سفی جه‌سه‌ن ردینی ۲۰۰۶
- ۶۵- شه‌فا فریشته ره‌قین، چیروک، اسماعیل هاجانی ۲۰۰۶
- ۶۶- گاولکا ئالزیای، ئیدییه‌مین کوردی، خالد سالج ۲۰۰۶
- ۶۷- نقیژه‌کا بارانی، هه‌لبه‌ست، هه‌فال هندی ۲۰۰۶
- ۶۸- رۆژ، هه‌لبه‌ست، هشیار محمد حسن ریکانی ۲۰۰۶
- ۶۹- عشق ل ژیر پرا جینودۆ، هه‌لبه‌ست، بلند محمد ۲۰۰۶
- ۷۰- ده‌ردۆ ئه‌قیئۆ، (نوقلیت) یونس احمد ۲۰۰۶
- ۷۱- ئه‌فسانه‌یا سترانیڻ بنده‌ستیڻ، نجیب بالایی ۲۰۰۶
- ۷۲- خه‌ونه‌کا ئه‌مریکی (کومه‌کا جیروکۆڻ عه‌زیز نه‌سین) و:خه‌یری بوزانی ۲۰۰۶
- ۷۳- هزربنه‌ک د زمانۆ کوردیدا، ره‌شید هندی ۲۰۰۶
- ۷۴- خانی ماموستایی سییه‌مین، مه‌م شه‌ره‌ف ۲۰۰۶